

Truman se ne boji socializma v Veliki Britaniji

WASHINGTON, 12. septembra. — Predsednik Truman je danes zavrnil idejo, da bi pomoč Veliki Britaniji, ki ima danes delavski režim, pomenila podporo za socializem, kot nekaj smešnega.

Predsednik je podal izjavo kot odgovor na kritiko med republikanskimi člani kongresa, katerih eden je v zvezi s pogajanjem, ki se vršijo v Washingtonu za pomoč Angliji, včeraj rekel: "Kaj mislite, da smo res tako neumni, da bomo z ameriški dolarji financirali socializem angleške industrije?"

Truman je dovolil časnikařem, da direktno citirajo njegovo izjavo, ki se je glasila: "Po mojem mnenju je to povsem smešna trditve. Anglija ima pravico imeti tako vlado, kakršno si sama želi."

Britska vlada je poslala v Washington bivšega poslanika lorda Halifaxa in ekonomista Keynosa, da govorita z ameriško vlado glede pomoči, ki naj bi nadomestila ukinjeni lend-lease. Zed. države zastopa pri pogajanjih pomožni državni tajnik Clayton.

Potovanje regenta Damasinos v London

ATENE, 6. septembra, (O. N. A.). — Nadškof Damasinos, regent Grčije, se je z letalom podal v London — navzlic najpognejši potrditvi rovarjenju in prejšnje odkriti opoziciji monarhistov.

Bivši ministri podpredsednik Kyriakos Varvaressos je danes izjavil, s katero je hotel opravičiti svojo politično na gospodarstvenem polju. V tej izjavi je napadel kolaboracioniste, ki so, tako namerno niti gospodarske zmešnjave in tako izsilili njegov odstop. V svoji izjavi dalje pravi, da so ti kolaboracionisti vsi sami monarhisti, ter da so se upirali potovanju regenta Damasinos v London, ker se boje, da ne bi prišel z Londona nazaj z načrti, ki utegnejo biti nepopolni obnovi monarhije.

Tudi se nekatere druge stvari kažejo, da bo regent v Londonu zagovarjal stališče demokratskih strank in zahteval, da se razpiše volitve šele, ko neka nova vlada uvedla mir in zakoniti red, na demokratski podlagi.

Zanesljivi tujakšnji krogi so mnenja, da bo zunanji minister Bevin oblikoval bolj jasno in bolj drastično demokratsko politiko na Grškem.

Nov grob MARY BITTENC

Kot smo že včeraj poročali, umrla je ob 10.34 uri zvečer bolnišnična Mary Bittenc, rojena Debeljak, stara 33 let, stanujoča na 2004 Nelawood Rd., East Cleveland. Rojena je bila v Clevelandu ter je bila članica družine Blejsko jezero št. 27 SDZ. Tujak zapuščala žalujočega očeta Johna na Cantebury Rd., brata Cpl. Tony in dve sestrji sestrine. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče.

Premier Fierlinger razlaga izgon Nemcev iz Čehoslovaške

LONDON, 6. sept. (O. N. A.) — Čehoslovaški ministriški predsednik Zdenek Fierlinger je priredil v Londonu konferenco s časnikarji, v kateri je objasn timer nekatere podrobnosti o vprašanju izгона Nemcev iz Čehoslovaške.

Dozdaj je zapustilo Čehoslovaško le 100.000 Nemcev, ki so bili že pred vojno češki državljani. Odkar je bila dežela osvobodjena, je sicer pobegn timer 1,000,000 Nemcev, toda to so bili le taki, ki so na svojem begu pred Rdečo armado prispeli na češka tla in ostali tam do končnega poloma. Večina teh je romala naprej kar na lastno pest, brez vsake organizacije, brez strehe in brez odmerkov za živeti.

750,000 Čehov v Nemčiji na suženjskem delu

Ves čehoslovaški narod je uverjen o tem, da je v pravem, ko zahteva, da morajo vsi oni Nemci, ki so se izkazali nelojalne državljane zapustiti Čehoslovaško. Po potsdamski deklaraciji je praška vlada ustavila množične izgone, a svojega namena ni opustila in se zdaj pogaja o tem, kako izvesti izgon vseh ostalih Nemcev v teku prihodnjih 10 mesecev.

Kdor hoče razumeti, kako zelo zapletena je ta zadeva, naj pomisli, da je bilo približno 750.000 Čehov v Nemčiji kot suženjskih delavcev, katere nameravajo nadomestiti z istim številom Nemcev, ki morajo iz Čehoslovaške ven. Ministriški predsednik Fierlinger pravi, da je še mnogo prostora v Nemčiji za nadaljne Nemce, ter spominja pred vsem na onih približno 10 milijonov suženjskih de-

Razmotrivanja o usodi bolgarske kraljeve rodbine

SOFIJA — (O. N. A.) — (Z zračno pošto) — Ko je maršal Tito ostro obtožil jugoslovansko kraljevsko dinastijo, so se začele na Bolgarskem razprave o usodi tujakšnje kraljevske hiše.

Bolgarska dinastija je ostala čisto neopažena v ozadju, odkar je kralj Boris umrl na tajnosten način leta 1943. Ko se je domovinska fronta polastila oblasti, so bili regenti že pripravljeni in so takoj nastopili. Tako je bila na videz ohranjena fasada kraljevine, toda to je tudi vse.

Kraljica Giovanna, vdova kralja Borisa, ki je hči italijanskega kralja, ne stanuje v zaprašenih mestnih palačah, pred katero stoji zdaj velik spomenik komuniste Jurija Dimitrova. Nastanila se je v veliki palači 50 sob, ki se nahaja 22 kilometrov od Sofije. Tam živi z mladim kraljem Simeonom — kateremu je osem let — in njegovo sestro, 11-letno princezino Marijo Luizo.

Ljudstvo je brezbrizno napram kraljevski hiši

Kraljevska rodbina se le malo in redko pokaže v javnosti. Žalovanje za umrlim soprogom in politična modrost nasvetujeta 38-letni kraljici, da se omejuje na obiskovanje cerkva in samostanov.

Večina bolgarskega naroda je čisto brezbrizna napram kraljevski hiši, le premočnejši krogi nekoliko računajo na to, da bi povratek dinastije na prestol oživel staro tradicionalno življenje.

lavcev, katere so bili Nemci s silo privedli v Nemčijo, ki so bili pa že večinoma poslani nazaj.

Nemci pustili na Češkem morje ničvrednega denarja

Poudaril je tudi, da je treba pomisliti na to, da je bilo manj kot 3 odstotke hiš poškodovanih v Nemčiji — in to ravno zakaj morejo Nemci spraviti pod streho še mnogo več ljudi, je naglasil.

Deloma se Čehi zanašajo tudi na to, da bodo Nemci sami radi pobrali svoja šila in kopita in odšli. Ko so vprašali Fierlingerja ali bodo smeli Nemci iz onih predelov, ki leže ob meji, vzeti s seboj del svojega imetja, je odgovoril, da bo najbrže mogoče, da odnesejo del svoje premočne posesti. Načelno pa zapade njihovo imetje čehoslovaški državi.

Ko je velika masa nemških beguncev zapustila Čehoslovaško, je pustila za seboj morje ničvrednega denarja — 100.000 milijonov mark. Zaplenjena nemška imetja bodo vsaj do neke mere služila v kritje te poplave s papirnim denarjem.

V teku te konference ni bilo povedano, v koliko se je imel g. Fierlinger priliki razgovarjati z ministriškim predsednikom Attlee-jem o teh problemih.

V smrt radi ljubezni

S strupom se je pokončala Mrs. Rose Kliment, stara 21 let, stanujoča na 4609 Jewett Ave., katere mož služi pri mornarici. Mlada ženska, ki je mati treh otrok, je pred smrtjo izjavila, da ne more živeti, ker se je zaljubila v brata svojega moža, ki je oženjen.

V obeh svetovnih vojnah je imela koburška dinastija smolo in je stavila na napačnega konja. Preprosti narod, ki je zelo ljubil kralja Borisa, je vendar nesposoben, da pozabi te usodopolne zmote svojih kraljev.

Komunistični krogi so bili dozdalej zelo previdni in taktični v vseh razmotrivanjih glede bodočnosti kraljevine — republikanske težnje so osobito žive le med agrarci, v delu častniškega zbora armade, ter v nekaterih krogih intelektualcev in med delavstvom.

Novi parlament reši vprašanje monarhije

Mnogo komunistov je naziranj, da so zamudili važno priliko, ko so prevzeli oblast z domovinsko fronto, ker bi bili mogli takrat brez nadaljnega pregnatvost kraljevo rodbino. Drugi pa tem trditvam ugovarjajo in trde, da bi bil ves pokret v tem slučaju kompromitiran ter bi bil zašel v največje težave.

Odločni nastop maršala Tita proti monarhiji v Jugoslaviji bo nedvomno povzročil, da bo vprašanje kraljevine prišlo na razpravo v novem parlamentu, ki se ima sestati še letos in ki bo vsakakor pretežno republikanskega mišljenja.

24-LETNI VETERAN UČENEC 8. RAZREDA

SUCCASUNNA, N. J., 12. septembra. — Tu je nastala kontroverza, ali naj se 24-letnemu veteranu James Hornbergerju dovoli, da se vpiše v 8. razred ljudske šole in sedi v razredu z 12 do 13 let starimi otroci.

Veteran se opira na zakon, ki mu daje pravico do izobrazbe in poudarja, da ne more vstopiti v višjo šolo, dokler ne dovrši osnovne šole, dočim njegovi sosede pravijo, da bi njegova navzočnost motila otroke. Hornberger se skozi vso vojno služil na Pacifiku.

Prvo zasedanje novega madžarskega parlamenta

BUDIMPEŠTA — (O. N. A.) — Provizorični madžarski parlament, ki je imel 5. septembra prvo sejo, se je lotil drugi dan naloge, da uvede nekaj zakonov, ki bodo ustalili razmere. Najvažnejša zadeva na razpravi bo novi volilni zakon na podlagi splošnega in svobodnega glasovanja.

Ministriški predsednik je v svojem govoru poudarjal, da je potrebno, da narodna skupščina ne postane bojišče političnih nasprotnikov, temveč kraj kjer bosta vladala sloga in delo.

Vsled tega je zelo verjetno, da bodo predlogi vlade sprejeti brez opozicije. Ta narodna skupščina, ki šteje 98 članov, je najbrže bolj resnična predstavica madžarskega naroda kot vsi prejšnji parlamenti.

Aristokratski naslovi izginiti iz parlamenta

Tu ni več preobteženosti z aristokratskimi naslovi. Vsega skupaj je med njimi 11 žena in 75 članov, ki so obiskovali vseučilišča. Preko polovice skupščine sestavljajo mali posestniki in delavci. Komunisti imajo 129 sedežev, mali posestniki pa 121. Socialnih demokratov je 95. Narodna kmečka stranka ima 41 članov, potem pridejo demokrati srednjega stanu, katerih je 21. Poleg tega je še 32 neodvisnih in 59 predstavnikov strokovnih unij.

Harmonija in sloga prevladuje v zbornici in na hodnikih. Najbrže bo malo ognja na tem prvem zasedanju nove madžarske narodne skupščine, ki so se zbrala v historičnem poslopju parlamenta stare madžarske kraljevine.

Naši fantje-vojaki

Po štiri in pol-letni službi kot pilot pri tujezemskem oddelku zračnega transportnega poveljstva, je bil častno odpuščen Capt. Fred Cesnik, sin poznane družine Mr. in Mrs. Paul Cesnik, v Painesville, O. Družina je preje dolgo let živela v Collinwoodu, in Capt. Cesnik je graduiral iz Collinwood High šole in Ohio State univerze. Sedaj stanuje pri svoji sestri Mrs. Anna Cergol, 296 E. 195 St., v Euclidu.

V armado je odšel 30. avgusta William J. Raddell, najmlajši sin Mr. in Mrs. Ludwig Raddell. Njih starejši sin Ludwig F. Raddell se pa nahaja v mornariški šoli v Washington, D. C., ter je Fire Controllman 2/c. vojna.

Angleži prosijo v Ameriki za tri do šest milijard dolarjev pomoči

Kratke vesti

STAVKA V FORDOVI KANADSKI TOVARNI

WINDSOR, 12. septembra. — Danes se je v tujakšnji Fordovi tovarni ustavila vsa produkcija, ko je odšlo na stavko 10.000 delavcev, ki so člani CIO unije.

14 POSKODOVANIH V ŽELEZNISKI NESREČI

BUCYRUS, O., 12. septembra. — Danes je potniški vlak Pennsylvania železnice zadel neki avto, ki se je ustavil na progi. Lokomotiva in sedem vozov je padlo s proge in poškodbe je dobilo 14 oseb.

MNGO GENERALOV BO POSLANIH V POKOJ

WASHINGTON, 12. septembra. — Vojni departament je danes naznanil, da je mnogo generalov naznanilo izstop iz armade, drugim pa se bo dalo nižje čine, da se izravna razmerje med moštvo in častniškim kadrom z ozirom na hitro se vršajo demobilizacijo.

VILE ROJENICE

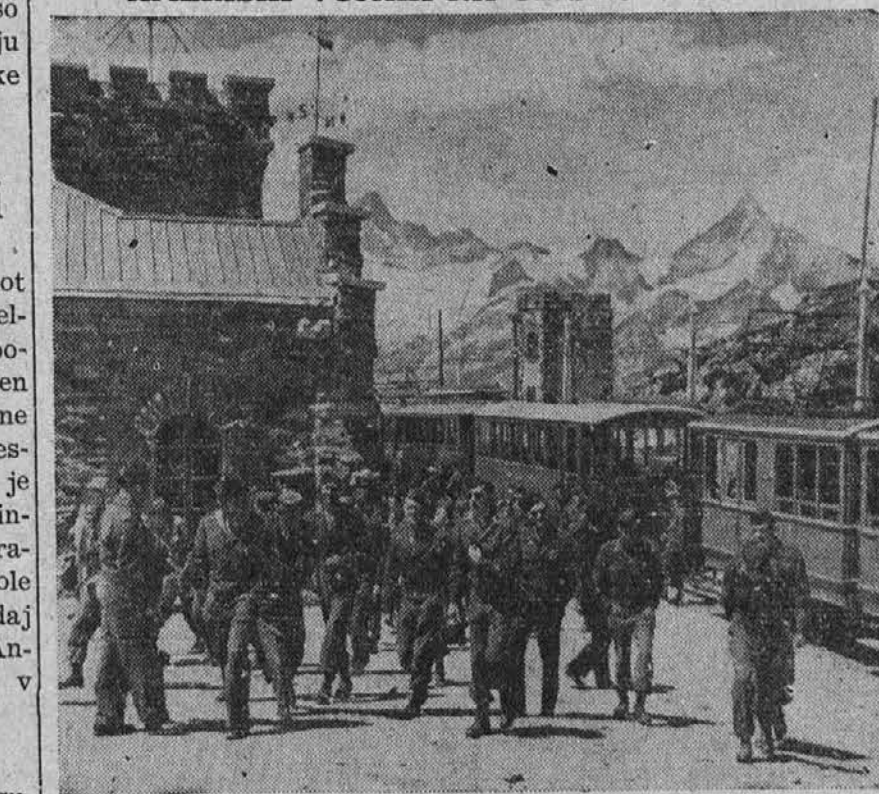
V sredo, 5. septembra so se zglasile vile rojenice pri družini William in Rita Hraster, 903 Ida Ave., in pustile v spomin zlo hčerko, prvorojenko. Dekliško ime matere je bilo Rita Lawitzke, mladi oče, ki se nahaja v službi Seabees v Joliet, Ill., je pa sin Mrs. Mary Hraster, 6422 Varian Ave.

Pri družini Frank in Anna Skabar so se zglasile vile rojenice in pustile krepkega sinčka, prvorojenčka, ki je tehtal ob rojstvu 9 funtov in pol. Mlada mamica je hči družine Kavula, na 9905 Prince Ave., oče, ki se nahaja pri mornarici v Chicago, od koder pričakuje, da bo kmalu prišel domov, je pa sin poznane družine Skabar, na Herick Rd. S tem sta Mr. in Mrs. Skabar prvič postala stari oče in stara mama. — Čestitamo!

ZADUŠNICA

Jutri, v petek, ob 7:15 uri zjutraj se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vida ob 30-dnevni smrti pokojnega Louis Kulovec. Sorodnike in prijatelje se vabi na udeležbo.

AMERIŠKI VOJAKI NA OBISKU V ŠVICI

Ameriškim vojakom, ki vršijo okupacijsko službo v Evropi, je dana prilika, da gredo v Švico, kadar dobijo nekaj dni dopusta. Slika kaže eno tako skupino vojaških letoviščarjev, ki se je baš pripeljala v malo gorsko mesto v srečni deželi, ki je bila otok mira skozi vseh šest let, medtem ko je v ostali Evropi divjala vojna.

Pravijo, da morajo dobiti pomoč, da bo Anglija sposobna obnoviti svoje gospodarstvo na bazi svobodne mednarodne trgovine

WASHINGTON, 12. septembra — Britski uradni predstavniki so danes odkrili, da Velika Britanija želi dobiti v Zed. državah tri do šest milijard pomoči kot nadomestilo za ukinjeni lend-lease. Poudarja se, da je pomoč iz Amerike pogoj, da bo Anglija sposobna obnoviti svoje gospodarstvo, katero je v vojni strahovito trpelo, in ga postaviti na bazo svobodne trgovine z drugimi narodi.

Predsednik Truman je v razgovoru s časnikarji zavrnil kritiko republikancev, da bi pomoč Angliji pomenila podpiranje socializma. (Poročilo o tem je na drugem mestu v današnji izdaji Enakopravnosti).

Britski ekonom lord Keynes, ki je prišel v Washington z bivšim poslanikom Halifaxom, je par ur pozneje sprejel časnikarje, pred katerimi je izjavil, da bo Anglija potrebovala od tri do šest milijard dolarjev, da pa je natančna vsota predmet pogajanj z Zedinjenimi državami.

Keynes je dalje rekel, da obstojita dva tipa pomoči, radi katerih se Anglija želi pogajati. Ona želi, da bi del pomoči dobila Angliji pomenila podpiranje socializma. (Poročilo o tem je na drugem mestu v današnji izdaji Enakopravnosti).

Rusi so zelo prijateljsko naklonjeni napram Ameriki, poroča Mrs. Bolton

MOSKVA, 11. sept. — Republikanska kongresnica Frances Bolton iz Clevelanda, ki se mu di tukaj na obisku, je danes izjavila, da je v Rusiji našla skrajno prijateljsko razpoloženje napram Ameriki, kar je zelo dobro znamenje za bodočnost obeh narodov.

"Velik vtis je napravilo name zlasti gladko sodelovanje med Amerikanci in Rusi na medzavestniškem svetu v Berlinu," je izjavila Mrs. Bolton. "Odkrila sem, da naši zastopniki čedalje bolj razvijajo in cenijo dobro razmerje z Rusi."

"Amerikanci na najbolj odgovornih mestih v Berlinu so mi povedali, kako se je hitro rešilo začetna nesporazumjenja, in ustvarilo soglasje glede vseh problemov."

"Major Kennan C. Bolton mi je na primer povedal, da se z Rusi nenavadno lahko skupno dela. Imela sem tudi priliko govoriti z Rusi — z visokimi funkcionarji, inženirji, delavci, učitelji in kolektivnimi farmerji. Odkrila sem med njimi nenavadno veliko simpatije do Amerike in da želijo čim več zvedeti o nas."

"Rusi so velikosrčni, odkriti ljudje in so zelo podobni nam Amerikanem."

"Govorila sem o izobraževalnih problemih z učitelji in dijaki in odkrila, da obstoji med njimi zdrava želja za stabilne družinske ustanove in za obnovo preteklih vrednot, kar se zrcali iz odprave lahkih porok."

"Zdi se, da Rusija v tem pogledu polaga čedalje večjo pozornost na romantiko in stabilno, tesno povezano družinsko življenje."

BIDDLE BO SODNIK PRI OBRAVNAVI VOJNIH KRIMINALCEV

WASHINGTON, 12. sept. — Predsednik Truman je danes naznanil, da je imenoval bivšega justičnega tajnika Francis Bid-dle za člana zavezniškega sodišča, ki bo sodilo vojne kriminalce.

Za njegovega namestnika na istem sodišču je Truman imenoval zveznega prizivnega sodnika John J. Parkerja iz North Carolina. To slednje imenovanje se tolači kot znamenje, da Parker ne bo imenovan na izpraznjeno mesto pri najvišjem sodišču.

Predsednik je tudi naznanil, da je Elmer Davis položil resignacijo kot ravnatelj Urada za vojne informacije, katerega je kongres ukinil in se sedaj nahaja v procesu razpusta.

'ENAKOPRAVNOST'

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 5231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES: CENE NAROCNINI
 By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po razmašlacu v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) — \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) — \$3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) — \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) — \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) — \$4.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) — \$2.50

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) — \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) — \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Demokracija nove Jugoslavije

Danes se splošno priznava, da je bila obilica strank v predvojni dobi v mnogih evropskih deželah eden najbolj pogubonosnih vplivov. Pretirano strankarstvo je razkrojilo čut odgovornosti in spremenilo politično udejstvovanje v farso. Klasičen primer take politične razkrojenosti, ki je prinesla splošno demoralizacijo med ljudskimi množicami, je bila predvojna Francija.

V stari Jugoslaviji je proces dosegel višek že leta 1929, ko je kralj Aleksander skušal položaj, katerega je sam pomagal ustvariti, rešiti z diktaturo. Rešil ni seveda ničesar, ker je oblast, katero si je vzel, prešla iz rok politikov v roke klike privilegirancev, katerim ni bilo mar izboljšanje razmer za ljudstvo, temveč samo zadržanje svojih lastnih koristi. Demoralizaciji je sledil popoln obup. Iz tega obupa so se narodi Jugoslavije dvignili šele po razsulu stare Jugoslavije. Ko so tedanji vladarji po vdoru sovražnika v državo zbežali v tujino, je imelo ljudstvo prvič priliko, da vzame svojo usodo v lastne roke. In to je storilo.

Iz nepopisnega trpljenja se je rodila nova Jugoslavija.

Kakšna je ta Jugoslavija? Ali je demokratična, ali ni demokratična?

To vprašanje stavlja večji del taki ljudje, ki so videli demokracijo v Jugoslaviji, ko je bila tam na krmilu tolpa cinčnih pustolovcev in izkoriščevalcev, in ki so sprejemali odlikovanja iz rok najbolj koruptnih režimov v Belgradu. Radi njih se ne izplača izgubljati besed. Zanje bi bila Jugoslavija demokratična le, ako bi se tam vrnili na krmilo isti elementi, ki so jo upropastili.

Vik in krik, da je nova Jugoslavija "totalitarna," prihaja baš od te vrste ljudi. To pa nam daje ključ, da ocenimo demokracijo, ki se sedaj dviga iz strašne preizkušnje, skozi katero so šli jugoslovanski narodi. Sistem vlade, ki se dahes snuje v Jugoslaviji, je odraz borbe, kakršne ni izbojevala nobena druga država na svetu. Bila je to vojna proti najbolj okrutnemu sovražniku, ki je deželo skozi štiri leta okupiral, obenem pa revolucija proti ostankom starega reda v lastni sredi, ki so se odprto in zahrbtno družili s sovražnikom.

To bi morali razumeti tisti, ki morda pošteno, ampak z neverjetno naivnostjo vprašujejo, da-li jugoslovanski vzorec demokracije morda ni zašel predaleč na levo. Oni vidijo pred seboj tip demokracije, ki je lasten anglo-ameriškim narodom—demokracije, ki je zgodovinski izraz izkustev teh narodov, pozablja pa, da si morajo drugi narodi prav tako na podlagi svojih lastnih izkustev graditi svoje lastno državno življenje. Pozablja, da demokracija ni samo štetje glasov, temveč iskanje poti, ki bo največjemu številu ljudi prinesla največ dobrega. Pod izredno težkimi razmerami je demokracija predvsem disciplina, pod pogojem, da so tisti, ki jo vsiljujejo, poprej dokazali, da umejo same sebe podrediti strožji disciplini, kakor pa jo zahtevajo od kogarkoli drugega. Maršal Tito in ljudje okrog njega so moške takega kalibra.

Abraham Lincoln je bil za časa civilne vojne napadan kot najbrezvestnejši diktator. Mar bi si danes kdo, ki je pri zdravi pameti, upal ponoviti tako obtožbo?

Iz Jugoslavije so zbežali ljudje, ki so se bratili s fašisti in naciji, sedaj pa bi nam radi natvezili, da so to delali iz same ljubezni do ljudstva. Ne upajo si domov, ker so njih roke omadeževane s krvjo svojih lastnih bratov, pa trobijo v svet, da v Jugoslaviji ni demokracije. Boljših prič bo treba, predno bomo verjeli. Petain ima tudi zelo slabo mnenje o francoski demokraciji; in Vidkun Quisling je Norvežanom pri izdajniškem procesu očital nehvaležnost, kajti tudi on, kot vsi drugi fašistični lakaji, je služil naciem iz same "ljubezni" do naroda.

Bežen pogled v zgodovino ameriške republike nam odkrije, da je bila ona v prvih težkih letih svoje notranje organizacije obtežena z bremenom, ki se niso dosti razlikovali od problemov, s katerimi se mora boriti nova Jugoslavija. Kolaboratorji tistega časa so bili toriji, ki so ruvali proti George Washingtonu in po porazu britske vojske zbežali v Kanado. Mlada ameriška republika je zaplenila premoženje teh izdajalcev, in ko se je George Wash-

ington vrnil v New York, so bili kraljevaši, ki so ostali, prisiljeni priseči zvestobo republiki. Zgodovina nam tudi pove, da je zvezna vlada v prvih težkih letih svojega obstoja sprejela drastične zakone proti vstaji in izdajstvu, in dejstvo je, da so Zed. države v svojem početku imele "totalitarno" vlado, v kateri je bila zastopana samo ena stranka. Vzelo je blizu dvajset let, predno se je razvila resnična politična opozicija. Ostanek tega ameriškega totalitarstva je predsedniški elektoralni kolegij, ki do današnjega dneva teoretično ne priznava nobene stranke, razen oblasti federalne vlade.

Ali je nova Jugoslavija res krenila preveč na levo?

Komunizem je beseda, ob kateri mnogim še vedno zašlepečejo zobje. Pametni ljudje se ne bojijo besed, temveč ugotovijo, kaj se za njimi nahaja. Ako so v Jugoslaviji komunisti danes v ospredju in posedajo oblast, to ni brez vzroka. Vodili so narod, ki so ga "voditelji" zapustili, skozi ogenj do zmage, prav kakor so nekdanji ameriški republikanci prišli na oblast, ker so vodili ljudstvo v boju proti monarhistom. Sedaj skušajo organizirati v Jugoslaviji gospodarski red, ki bo nudil ljudstvu priliko do življenja in napredka. Kako se ta red imenuje, je postranska stvar, dokler resnično služi ljudstvu.

Demokracije, ki se poraja danes v Jugoslaviji, ni primerjati z vladnimi sistemi drugih držav. Ni slep posnetek ne enega ne drugega, temveč sinteza mnogih sistemov, prekušanih v življenju in žrtvovanju njenega ljudstva od pamtveka. Ako si izposoja in si bo tudi v bodočnosti več izposojala od vzhoda, od Rusov, kakor pa od zapada, je umljivo. Saj so Rusi jugoslovanskim narodom brezprimerno bliže kot pa je zapad, ki je prav do današnjega dneva mrzel do njih in do Slovanov v obče. Nova Jugoslavija ne bo čez noč pozabila, koliko potokov krvi je morala preliti, predno ji je zapad dal najmanjše priznanje, in kako nesramno je bila jugoslovanska vojska prisiljena umakniti se iz Trsta, katerega je iztrgala sovražniku za ceno 8,000 življenj.

Voditelji nove Jugoslavije niso bogovi in delali bodo napake. Boriti se bodo morali z nevednostjo in nesposobnostjo, za nekatere bodo šli prehitro, za druge prepočasi. Nekateri od njih bodo diskreditirani in njihova mesta bodo zavezli drugi. Vse to je del procesa rasti in razvoja. Eno pa je jasno in gotovo — z osvobodilnim gibanjem so postali zdrav temelj demokraciji, ki bo resnični izraz genija jugoslovanskega ljudstva.

Mi tukaj v Ameriki smo za jugoslovanstvo odžagana veja. Na jugoslovansko zemljo nas veže samo spomin in pa želja, da narod, iz katerega smo izšli, pomagamo, kolikor je v danih razmerah mogoče. Pomagamo lahko na dva načina — gmotno in moralno. Prvič s tem, da tistim, ki so lačni, bolni in brez strehe, priskočimo na pomoč, in pa da novo Jugoslavijo tolmačimo Ameriki. To slednje je neizmerne važnosti, kajti Amerika mora razumeti težnje in stremeljenja vseh narodov sveta, ako hoče biti kos svoji veliki nalogi, katero ji je poveril zgodovinski razvoj — da je namreč skupno s Sovjetsko unijo čuvarica svetovnega miru, za katerega so zlasti narodi Jugoslavije plačali tako visoko ceno.

V.J.

Urednikova pošta

Beseda o banki

Delničarji slovenske The N. A. banke, ste prejeli zadnji teden pisma in v njih pojasnila in "Proxy" ter vabila za izredno sejo, ki se bo vršila v torek, dne 18. septembra. Ta seja je določena po bančnih postavah na način, da mora biti vsak delničar obveščen kadar se gre pri važnih določilih ali spremembah in dodatkih.

Do tega je privedlo bančno vodstvo in državni department, ker je v teh zadnjih letih banka narasla tako visoko v vlogah, blizu se zaključku 8 milijona.

Delničarji, ponos! Vas je nad 900 mož in dobrih gospodarjev, ki lastujete delnice. Na te delnice prejimate že več let redno po 5%. V teh časih so to lepe obresti, pri tem se pa še dviga sklad nerazdeljenega dobička, kar je vse lastnina delničarjev. Tega povišanja banki ne bi bilo treba, če bi tako ne napredovala, ker gre pa banka v take milijone, je bančni kapital \$100,000, prava malenkost in zgleda tako malo, da nikakor ne odgovarja in je treba, da se razpeča še toliko delnic, da bo njena glavica štela vsaj \$200,000. Iz bančnega ozira je to tudi potrebno zato, ker je po zakonu države banki de-

voljeno delati posojila posameznim osebam ali kompanijam samo do 10% na celoten kapital. Radi tega mora banka večkrat opustiti večja dobra posojila, ker nima večjega kapitala v delnicah.

Po bančnih zakonih zamore vsak sedanjí delničar kupiti ravno toliko delnic, kot jih že lastuje, na tak način bi se dvignil kapital v še enkrat toliko, kar bi odgovarjalo narastku banke in pripomoglo še do toliko večjega napredka v večjih posojilih.

Da se pa to doseže, mora biti za to dve tretjini vseh delničarjev, t. j. ali navzoči na seji, ali pa po "proxy". Odbor vljudno vabi vse delničarje, da bi naredili ta korak, ker bo za bančno korist in tako njih samim.

Delnice so sicer sedaj narasle v vrednosti, kar imajo za seboj še nerazdeljen dobiček in druge lastnine banke. Vključno temu, da se danes v knjigah delnice ceni okrog 45 dolarjev vsaka, bo dana delničarjem na razpolago za \$27.50. Kdor ni delničar, bo moral zanj plačati \$30.00 in jo bo dobil šele potem, če jih delničarji ne bodo vseh pokupili. Prodati se jih sme samo za zgoraj omenjeno vsoto \$100,000. Med 900 delničarji to ne bo nič preveč za tabo, dobro investicijo. Kdor od delničarjev bi jo ne hotel sam kupiti, lahko to obrne v prid svojemu prijatelju, kar njemu pripada.

SPOMIN NA ŠESTI SEPTEMBER 1930

Letos 6. septembra je bilo 16 let, ko so dali življenje za naš narod in pravico, na strelišču ob Bazovici: Bilovec, Marušič, Miloš in Valenčič. Bili so to mladi fantje, up svojih staršev in našega naroda, toda fašistične hijene niso imele srca, ne usmiljenja do teh junakov, obsodili so jih v smrt, ki se je v zgodnjih jutranjih urah izvršila: bili so ustreljeni.

V spomin na ta dan prinašamo črtico, ki jo je spisal naš rojak, ki je delil gorje z našimi mučniki in bil obsojen v dolgoletno ječo.

Črtico je objavila "Bazovica", list naših primorskih rojakov, ki izhaja v Kairu, v Afriki; ter jo ponatisnemo še mi za naše čitatelje:

Slučaj je nanesel, da sem bil v tržaškem procesu priklenjen na verigo poleg Marušiča. V petek zvečer, dne 5. septembra 1930, ko smo v mali podzemski dvorani ob svitu bledehih luči in mrtvih pogovorov čakali na razsodbo, se je Marušič na-

Bodite tako prijazni in takoj odgovorite v priloženi kvart, kateri še niste, da bo stvar postavno dosežena. Gotovo pridite na sejo, če tudi ste odposlali že "Proxy". Seja se bo vršila v spodnjih prostorih Slov. nar. Doma, v torek, 18. t. m. točno ob 8. uri zvečer.

A. G., predsednik.

Pričetek Slovenske šole S. N. Doma

Cleveland, O.—S tekočo sezijo stopa Slovenska šola S. N. Doma v 22. leto nepretrganega pouka slovenskega jezika. Precej lepo število slovenske mladine se je v minilih 21. letih poslužilo prilike priučitja slovenskega jezika. Lahko bi se jih pa še dosti več, ker šola je bila namenjena za vse Slovence, kogar znanje kaj zanima, to se je od leta do leta vedno poudarjalo. Ampak v primeri s tem, da je v Clevelandu tisoče slovenskih otrok, se Slovenske šole S. N. Doma poslužijo le malenkostnega odstotka. Vzrok je: brezbržnost.

V Slovenski šoli SND se nudi pouk slovenskega jezika, petja in dramatične umetnosti popolnoma brezplačno za vse učence. Vse stroške, ki nastanejo z vzdrževanjem šole, krijejo letne šolske priredbe, društva in nekatere posamezniki s prostovoljnimi darovi. Kar se pričakuje od strani slovenske javnosti, je samo nekaj dobre volje in zanimanja za to neprecenljivo narodno ustanovo, katere veliki pomen boste spoznali šele, ako ta izgine.

Starši, ki imate še otroke šolske starosti in želite, da bi bili vaši otroci nadpovprečno izobraženi v znanju slovenskega jezika, pošljite jih letos k pouku v Slovensko šolo S. N. Doma. Ato Slovenska šola preneha s poukom slovenskega jezika, bo do kmalu za njo utihnila tudi naša pevsko društva in dramske priredbe bodo postale dokaj redke, ker kmalu ne bo več ljudi za na oder, pa tudi ne za avdiceno, vsaj za slovenske priredbe ne.

V soboto 15. septembra ob 10. uri dopoldne se prične vpisovanje otrok v Slovensko šolo S. N. Doma v dvorani št. 2, vhod na 6417 St. Clair Ave. V šolo se sprejme dečke in deklice od 9. do 16. leta starosti, ne glede kje kdo živi. Vsakdo se lahko prikladi za šolo iz širnega Clevelanda ali predmestja. Vsi ste dobrodošli!

Slovenska šola S. N. Doma bo vodena pod spretnim vodstvom učiteljice Mrs. Antoinette Simčič, ki bo poučevala vse razrede šole. Zadovoljni boste z uspehi, ki jih bodo vaši otroci dosegli v Slovenski šoli S. N. Doma.

Za Prosvetni klub S. N. Doma: Erazem Gorshe, tajnik.

gnil k meni in me poprosil za cigareto. Takrat sem imel nekaj denarja; oče me je prišel obiskat, mi dal petdeset lir in tako sem vse tiste dni neprestano kadil. Ob tisti pozni večerni uri pa sem imel samo še eno cigareto.

"Samo še eno imam", sem rekel. "Če ti je prav, si bova delila." Veriga je zaročljala z ubitim glasom: "Prav, je odgovoril. — Prižgal sem cigareto, enkrat potegnil in jo potem dal njemu. Tako sva izmenjaje vlekla vsak po en dim. Marušič je potegnil samo trikrat. Ko sem mu ponudil v četrto, je odkimal z glavo. "Ne morem več", je dejal. Potegnil sem še enkrat, potem pa je nekaj težkega padlo vame. Spomnil sem se, da je za Marušiča predlagana smrtna kazen, ki bo po jasnem Bidočevem govorjenju najbrže tudi potrjena. Ta ogorek lahko spravim za spomin, sem si mislil. Za spomin, sem mrmral in bilo mi je rezko pri duši. Od kod meni takrat tista hudiceva moč, da sem lahko videl poleg sebe mrliča in že računal na spomin, ki si ga bom ohranil nanj. Boril sem se v sebi, da bi se otresele te grde misli, ki je tako trdovratno sedela na meni; toda bilo je vse zaman.

Dogajajo se v človeškem življenju, in to najrajši ob najtežjih urah, stvari, katerih nemojemo doumeti in za katere nas nihče ne more klicati na odgovor. Pridejo sami bogvedi odkod, se vržejo na človeka, ga kljujejo in mu ležijo na duši, kakor neodpušljivi grehi. Človek stoji ob mrliču, pa mu naenkrat pride na misel, da bi silno rad zažvižgal; ali pa misli na muho, ki se sprehaja po mrtvečevem nosu, jo pazljivo ogleduje, kakšne vrste je, razmišlja, čemu je sedla ravno na nos, zakaj ne na čelo, na lice ali pa na brado, in ugiba, ali bo zašla v nosnice ali pa odletela, kadar bo prišla do konca nosa. Dobro se zaveda, da to ni prav, vest ga peče in v srcu čuti bolečino, toda čimbolj se skuša zbrati in otrestiti takih misli, tembolj legajo nanj in tem tesneje se ga oklepajo.

Držal sem tisti ogorek, ki je bil težji od verige, še precej časa v rokah in nisem vedel, kaj bi počel z njim. Ali naj ga pokadim do konca ali naj ga vržem na tla, ali naj ga spravim? Po dolgih mukah sem ozmogel samega sebe s slabim, ugasnil ogorek in ga spravil v žep. Pogledal sem po svojih tovariših z boječim pogledom in zdelo se mi je, da jasno in razločno vedo za mojo pregrešno misel.

Ob enajstih pred polnočjo je bila sodba izrečena. Na smrt obsojene so odpeli z naše verige. Stisnili smo si roke in se poslovili.

Zaprl so me v celico, kjer je bil pred mano zaprt Bidovec. Tam je bilo čez vso steno napisano z velikimi črkami Bidovec Ferdo. Bidovec je najbrže nekje izruval žebelj in z njim klesal v omet svoje ime.

Slabost me je obšla. Naslonil sem se na steno, da ne bi padel. Čakal sem. Česa? Ne vem. Nekaj se pač mora pripetiti sredi tega molka. Čakal sem ... Dolgo ... Zelo dolgo. Nič. Čas se je premaknil. Ura je nekje bila polnoči. Kmalu za tem so šli čez dvorišče obsojenici. Spoznal sem njihov glas, pogljal sem se kvišku, se zgrabil za železne križe v oknu in zavpil: "Halo fantje!" — "Halo!" je odgovoril nekdo.

Stražnik je slišal moj krik pa je prišel in ves prestrašen dejal: "Ulezite se!" — "Saj nocoj sem vendar lahko pokoncu", sem odgovoril. — "Ne, ulezite se in mirujte", je dejal tišje in izginil.

Vrnil sem se k oknu in prisluhnil. Tako, zdaj so šli in nihče jih ne bo videl nikdar več.

Samo spomin bo ostal za njimi. Spomin. — Spomnil sem se čigar ogorka. Vzel sem ga iz žepa in si ga pazljivo ogledal. Ogorek je bil dolg, dober ohranjen in na njem so se poznale zadnje tri črke napisane "Sport".

Ob šestih zjutraj je prišel celico jetniški kaplan. Postal je na pragu in žalostno pogledal na "Kaj je z njimi?" sem vprašal. — "So že pri Bogu. Danes zjutraj ob petih", je odgovoril. Ko se je prepračil, da ječar ne stoji več med vrati, je segel pod plašč in mi dal število št. sta "Il Secolo Illustrato". — "Je od Miloša, da boste vedeli. Imeli boste vsaj nekaj za spomin." — Ob teh besedah sem obstal. Spomin! Spomin! Je dejal kaplan. Kakor bi vedel vse moje muke zaradi cigarete, tega ogorka. — Morda pa sem si mislil in nisem se upal pogledati mu v oči. — "Kaj?" je začudeno vprašal. "Kaj ni", sem odgovoril. "Kaj ni lahko še kaj preskrbite?" sem ga poprosil. — "Bom skušal", je odgovoril. — "Toda najbrže ne bo mogoče", je odgovoril. — In res ni mogel najti ničesar več ...

Štirinajst dni kasneje so me prepeljali v Gorico. Star ječar, ki me je ob vstopu v ječo prejel, je obrnil vse žepe mojih oblek in tako našel tudi tisto skrbno zavito ogorek. Previdno ga je odvil in zapilil vame svojo pogled.

"Kaj pa to pomeni?" je vprašal.

Prebledel sem. Zadnje dni sem bral Pickwickove, se malo zel uši in tako med vsem tem nekam pozabil na tisti cigaretni ogorek. Zdaj pa se je nenadoma spet pojavil pred mano. Žal je na široki ječarjevi klopi in bil začuda velik in svetel. Priklinal mi je v misli mislil, boje in težke noči. Vendar ga ob tisti uri ne odstopil od noben denar. Zato sem poskušal reči s čim mirnejšim in nodušnim glasom:

"To? Saj vidite. To je moja den cigaretni ogorek."

Toda moj glas najbrže ni bil ravnodušen, kajti ječar me je razdraženo pogledal in dejal: "Vidim, vidim, ampak kaj je tako zaviti?"

Na to vprašanje nisem našel odgovora. Samo vrelo je v moji glavi, da bi starega ječarja najbrže zignjal ob steno. Tesno sem stisnil roke k telesu in zaprosil: "Pustite mi ga."

"Pustiti? No, per sangue di San Gennaro! Kdo ve, kaj je za tem? Morda vsebuje kakšen strup", je dejal in ošinil s prodornim pogledom.

"Strup?" sem se razvnel. "Kakšen strup? To je vendar spomin, drag spomin."

"Od koga?" je vprašal. "Od — od — od enega smrt obsojenih, če že hočete, da dvignil roko nad njim."

Ječar pa me je samo prežrljivo pogledal in se naslonil.

"Ej, dečko, le mirno kri. Kdo bi rad šel zaradi umazane ogorka v kazensko celico?" "Saj to je vendar otročja ja", je dejal potem in pokazal obrnil roko, da je cigaretni ogorek zdrknil z dlani in padel na tla. Stopil je nanj in ga zmolkal.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

"Ali ni bil ta človek srečen, gospod grajski župnik? Ni mu treba gledati, kako izginja iz njenih oči. In gospod grajski župnik, če se bo neka nemožna zgodba uresničila, boste še malo vriskati tega moža: Vrišite, gospodu, ves svet naj vrišite pred njegov obraz naj pride magoslovni klicanem! Tako nekako se začne. Ne, rajši ne bom ničesar več razkril. Je tudi on vse prikril, ta župnik. Trud je prepuštil svoji ženi, delo z izvedbo pa Ivanu. Nasilno se je samo samemu mazal po njem s svojim rdečim svinčnikom, in z malomarnostjo pred seboj vidim tega človeka, gospod grajski župnik—svojen in mojemu Ivanu Fride-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

Gospod grajski župnik se je smejel in sklonil z rameni. Takšni so vsi božji ljubljenci. Gospod grof. Saj pravijo, da je umrl ni!"

"Gospod grajski župnik!" je klical. "Pripovedujte mi o njem. Ne izpuščajte mi o njem, kar komu pognal tu. Svoji Rožamariji nesel to pravljico. Po-

nesli edino med zemljo in nebom kar me je moglo potolažiti."

Mirne oči gospoda grajskega župnika so se zaiskrile.

"Gospod grof, mi vsi trpimo z vami. Vidite, da nisem prinesel te stare tolažbe kar na slepo na dan, ne da bi bil mislil na vas in na vaš križ. Toda, da si jo boste znali tako prisvojiti, tega nisem mogel upati."

"Pojdite z menoj," ga je rotil Harro. "Nebo potrebujem nad seboj, ker me stene duše."

Oba gospoda sta šla po cesti proti parku. Harro je hitel sprejati, da je grajski župnik njegovim dolgim korakom komaj sledil. Pod starimi visokimi kostanjevi, kjer se odpira razgled v dolino s srebrno reko, je Harro obstal in se naslonil ob eno izmed debelih dreves. Spet se je zbral in pomolil župniku roko.

"Poglejte, tole je prstan Henrika Brauneškega. Prav za prav je moj zaročni prstan. Zda je nosim že dvajset let. Čudite se, kaj, da sem že tako dolgo zaročen? Takrat je bilo princice 11 let. Knez mi je dal prstan v zahvalo za tako imenovano rešitev hčere. Izbral ga je, ker je v njem grb mojega rodu. Poglejte tale napis, ki si ga nihče izmed nas ne bi mogel izbrati. Preberite ga: 'Pri božji volji ne izprašuj, zakaj.' Princeza mi ga je svečano dala in rekla: 'Bil je last Najlepšega.' Nihče je takrat ni razumel. Gospod grajski župnik, čudeži se gode na svetu. Ona ga pozna, ker se zaveda svojih misli, pozna srečnega človeka, ki je znal umreti ob pravem času. Tudi njo pozna, gospo z božjim darom!"

Duhovnik ga je presenečeno pogledal. "Glejte," je Harro nadaljeval, "tudi vi se čudite, in upam, iz dna srca upam, da mi boste znali to razložiti. Čeprav se ne ujema to ponovno bivanje duš na zemlji z nobenim znanim svetovnim nazorom. Duš, ne prikažni!"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

"Moja svetovni nazor, ki si ga"

že dolga leta kujem," je odvrnil gospod grajski župnik, "je v svojih temeljih trden in teh temeljev ne more nič več izpremeniti. Vendar pa ima okna in vrata, odkoder lahko pride še marsikaj novega. Dopolnjam, da me kaj preseneti, zmeraj bom to dopuščal. Verjamem in upam še na presenečenja... Sicer pa se mi zdi, da bi vi radi zvedeli še kaj več o tej grofici Gizeli. Še nekaj vem, toda hotel sem vam pokazati najprej to lepo sliko in šele potem vse drugo."

"Skrivnost nosite s seboj, gospod grajski župnik. Poleg mene hodite in poznate reči, ki so me zagrabile v dno duše... Roža ima prav. Oh, zakaj sem tako slep kakor krt? Zadnjič je jezila Gizela na utrujenem belcu po razpotju mimo nas, ko sem lomil jerebikovo vejico. Koliko bi bil dal, če bi imel takrat prave oči. Toda jaz sem pač krt. Ničesar ne vidim. Moj konj je pametnejši. Nemiren je postal, kakor drugače nikoli. Konj vidi več kakor jaz."

"Ne zametujte svojih oči, gospod grof. Vidite tisočkrat več kakor mi vsi. In zdaj vam bom povedal nekaj, kar še vem. Izpovedno skrivnost. Skrta je pri meni v stari omari, pri dnu predala, na katerem je zapisano: Tajno! Samo za naslednike v službi je določena vsebina tega predala. Marsikakšna žalost je pokopana v njej, gospod grof, marsikatera žalost, za katero bi

"Ne zametujte svojih oči, gospod grof. Vidite tisočkrat več kakor mi vsi. In zdaj vam bom povedal nekaj, kar še vem. Izpovedno skrivnost. Skrta je pri meni v stari omari, pri dnu predala, na katerem je zapisano: Tajno! Samo za naslednike v službi je določena vsebina tega predala. Marsikakšna žalost je pokopana v njej, gospod grof, marsikatera žalost, za katero bi

"Ne zametujte svojih oči, gospod grof. Vidite tisočkrat več kakor mi vsi. In zdaj vam bom povedal nekaj, kar še vem. Izpovedno skrivnost. Skrta je pri meni v stari omari, pri dnu predala, na katerem je zapisano: Tajno! Samo za naslednike v službi je določena vsebina tega predala. Marsikakšna žalost je pokopana v njej, gospod grof, marsikatera žalost, za katero bi

Has Occupied Tokyo

Lt. Gen. Robert L. Eichelberger, commanding general of the U. S. 8th army, who has been designated to occupy the Tokyo area. He has long been considered the most experienced jungle and Jap fighter in the Allied armies—and marked as a Jap hater.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v posloppju North American Bank

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

Imenujejo ga

"Malega trgovca ali podjetnika"

Vi ga dobro poznate...

On živi v vaši sosesčini... hodi v vašo cerkev.
Vodilni državljani... prijatelj

"Mali trgovec"—on sam si je dal to ime tisti dan,
ko je dejal: "Začel bom na lastno roko!"

On zavzema vodilno mesto v ameriški trgovini. On je prilagodljiv.
On intimo pozna svoje odjemalce in njihove potrebe.

Njegova roba in postrežba se more natančno prilagoditi
njihovim željam. Tipične so trgovine

Sohio-trgovcev in Sohio-razdeljevalcev, trgovine, ki
pomagajo napravljati osebnost mnogega Main Streeta v Ohio.

Mi smo vsi odvisni od uspeha male trgovine. Kar se
godi z vso malo trgovino, je zelo važno za nas vse.

Kako se to izvaja s Sohio? Na ta način. Mi damo našim trgovcem in razdeljevalcem na razpolago
vse naše dragocene izkušnje in informacije iz naših lastnih operacij.

To je tisti "razpoložljivi kapital," ki je pomagal in bo še pomagal
k dobrim uspehom Sohio trgovcem in prodajalcem.

Njihove prilike za uspeh so povečane s tem, da svobodno rabijo sledeče:

- ugodnosti raziskovanj izvedenih po Sohio
- navodila trgovskih izkušenj, zbranih v 75 letih
- koristi od vsakodnevnih izkušenj
- produkcija na veliko, ki omogoča primerne cene in primeren dobiček
- pomoč v oglašanju, razprodaji in vežbi
- posebni programi za prodajalčevo porabo.

Tudi v drugih ozirih so naši interesi vezani z interesi male trgovine. Od njih jemljemo v najem ali kupujemo
zemljo, ki vsebuje olje. Mnogi med njimi so delničarji in Standard Oil.

Mali trgovci določajo in gradijo, upravljajo in vzdržujejo
naša sredstva in opremo. Oni so naši odjemalci.

Z drugimi besedami, interesi vseh so neločljivo povezani. Kakor je res,
da "je treba vseh vrst ljudi, da napravijo svet," tako je res, da je
treba vseh vrst trgovin, da napravijo boljši svet, po ameriškem načinu.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

An Ohio Company... Serving Ohio people... For 75 Years

Ko bo kričanja konec...

se bo še na tisoče junakov vrnilo domov. Nam je nemogoče pozdraviti slehernega smehljajočega se G. I. s konfetijem in glasnimi kriki, toda na en način lahko rečemo, "Mi smo zelo veseli, da ste se vrnili."

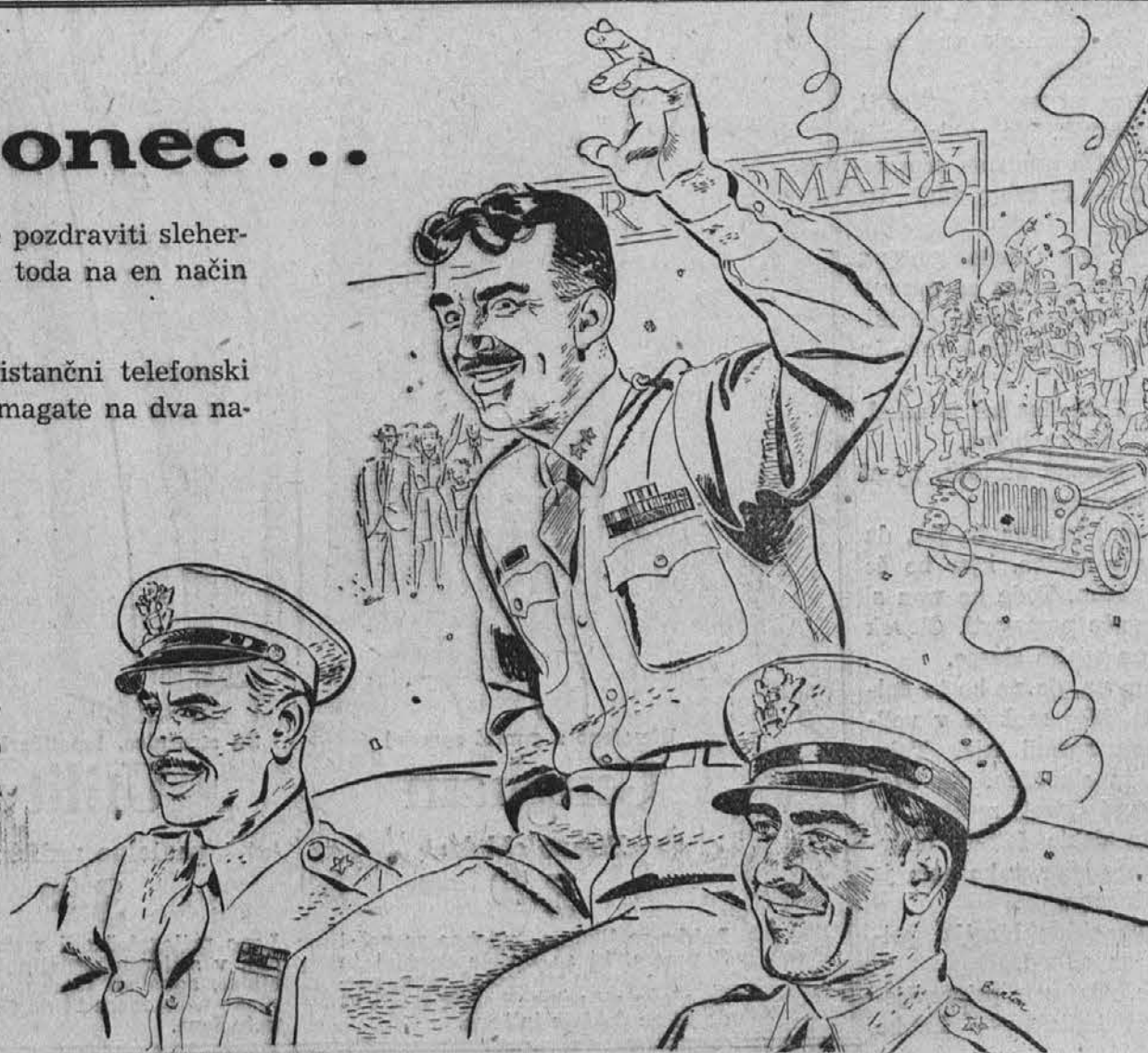
To storimo s tem, da pustimo prosto pot za njegov dolgo-distančni telefonski klic, ki prinaša veselo vest njegovega povratka. Vi lahko pomagate na dva načina:

1. Napravite samo nujne dolgo-distančne klice tekom prihodnjih par mesecev, ko bodo žice natrpane s klici domov od mož v oboroženi sili.

2. Bodite kratki. Ko drugi čakajo, vas bo opomnila operatorica, ki bo rekla: "Prosim omejite vaš klic na pet minut."

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR"
Mondays at 9 P. M. (E. W. T.)
WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

★
Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

Izraz njenega obličja je bil poln skrbi. Najrajši bi bila takoj hitela k Lazotu, da bi mu stregla toliko časa, da bi mu ozdravila. Toda pot ji je bila zaprta. Nikdar ni mogla več prestopiti praga one hiše, katere gospodinja ji je mesto tople zahvale zalivala v obraz največje žalitve.

Opoldne ji je dr. Kornelius na njeno vprašanje tudi povedal, da se je Lazotovo zdravje poslabšalo, posebno ne mara sestre Ane in svoje matere. Vedno zahteva drugo teto, ki je rekla, da bo zopet prišla, pa ni držala besede.

Pa tudi gospa pl. Wolf je najslabša postrežnica, kar si jih morete misliti. Mesto da bi mirila otroka, pa ga vedno razburja s svojim tarnanjem in stokanjem. Stotnik izgleda bolan, izdelan in ne govori ničesar. — Kar mrzlo mi gre po telesu, kadar mi udari v nos duh te hiše. Danes zvečer grem še enkrat tja, i— skonča mlad zdravnik, — samo da bi tega otroka izvelkel iz bolezn, kako hvaležen bom Bogu za to milost!

Tedaj pozdravite Lazota in prosim, recite mu, da pridem jutri, — pravi Marija. — V tem trenutku je bilo vse pozabljeno. Vsaka jeza je bila zadušena vsled njenega velikega usmiljenja.

Toda naneslo je tako, da jo je še prej videl. Po večerji sedi z gospo Omanovo v sprejemni sobi, ko nekdo pozvoni. Prestrašeni skočite obe pokonci. Služkinja pride v sobo.

Neki vojak, gospa doktorica.

— Ali mu niste povedali, da je gospod doktor pri "Levu"?

— Da, rekla sem mu, toda noče tja in hoče govoriti z vami.

Potem naj pride sem in naj ne čaka zunaj, — pravi nejevoljno, — mogoče ima kakšno naročilo štabnega zdravnika.

Obe se zganete, ko vstopi — stotnik Wolf. Opraviči se, ker je prišel tako pozno, nato pa se obrne k Mariji, ki stoji trepetaje in v strahu pred njim, tako da se z obema rokama prime za srce.

— Dr. Kornelius me pošilja. Gotovo boste toliko prijazni, da boste še eno noč čuli pri mojem otroku. Lazo vas vedno zahteva. Neprestano vas kliče. Zopet je zelo bolan. Nisem ga mogel drugače pomiriti, kot da sem mu obljubil, da grem po vas, toda vi sami ste bolni.

O tem ni vredno govoriti, gospod stotnik. Na vsak način grem; v petih minutah sem zopet tukaj. — In takoj odide, da se pripravi.

Zdaj je šele imela gospa Omanova priliko, da se opraviči za neolikanost svoje služkinje, Wolf pa zamahne z roko in pravi:

— Dr. Kornelius mi je rekel, da je bila sestra bolna.

— Da, gospod stotnik, njeni živci so prenapeti.

— In zdaj pridem že jaz, da jo kličem v službo, kjer bo še bolj naprežena. Toda ne vem si kako drugače pomagati. Človek se obesi na vsako slamo.

— Upam pa, da ne bo to dolgo trajalo. Moj mož je v velikih skrbih zaradi nje. Tako nežna je in slabotna. Za svoj poklic ni več dovolj močna. To ljubeznjivo dekle želimo obdržati za svojo hčer, tako nam je privarila k srcu.

Tedaj pa pride Marija pripravljena za odhod.

— Tako, zdaj sem pripravljena, gospod stotnik. — Lahko

noč, draga teta, — ter jo poljubi.

Med potom pravi Wolf:

— Kako hvaležen sem ti, Marija, da navzlic temu prideš v mojo hišo, da tako visoko misliš, moja ljuba. Sam sem šel, da prideš k Lazotu, ki te vedno zahteva. In ti uboga, duša, se žrtvuješ, ko si sama bolna — o, Marija, — vzdihuje, — ako mi Lazo umrje; tako malo upanja imam! Zdravnik se drži preveč resno.

— Ubogi Wolf, — reče sočutno in pri tem ga prime za roko in jo nežno stisne. — Ubogi Wolf, pogum; ne misli takoj na najslabše, saj smo ga že enkrat izvelkli iz bolezn.

Toda sama ni verjela svojim besedam. Zdelo se ji je, kot da ji leži težak kamen na srcu, da ni mogla redno dihati.

— Ti dobra duša, ti edina! Moli za nas, Marija, jaz ne morem več. Preveč sem moral prenesti. — Odkar si mi povedala o tem, kar si doživela, nisem imel miru in sem si očital svoj greh. Tvoje besede so me zasledovale noč in dan. In poleg tega skrb za Lazota! Vedno mi je pred očmi podoba tvojega in mojega otroka. Kako bogat sem bil — dva tako lepa dečka — in jutri mogoče že nobenega več.

— Wolf, dokler je življenje, je upanje! Bodi mož in glavo pokonci! — Trdno stisne njegovo roko in iskreno ga pogleda naravnost v oči.

— Dobro, da ste prišli, — zakliče dr. Kornelius s hripavim glasom, ko pride Marija. Naglo hiti k postelji in prime za otro-

kovo slabotno roko. Lahno in nežno mu gladi lase, rekoč:

— Tukaj sem zopet, moj srček, in ostanem tudi pri tebi. — Solze ji zalivajo oči.

Kako blede je; ves drugačen; tako voščen je bil njegov obraz in pod oči temne sence.

Plah pogleda dr. Korneliusa, ki ji stoji nasproti. Zdravnik je zelo resen in ji ni hotel pogledati v oči.

— Da, to je dobro, — pravi Lazo s slabotnim glasom, — ali je tudi papa tukaj? Rekel je, da gre po tebe.

Nato pa zopet zapre oči. Zatem pa začuje Marija, se obrne in zagleda Gabrijelo na divanu in poleg nje postarnega gospoda. Bil je njen oče. Gabrijela ga je brzojavno poklicala z njegovega potovanja, da pride k njemu bolnemu otroku.

— O, papa, papa, ako mi umrje Lazo! — Wolf pravi, da sem jaz kriva, — ihti Gabrijela. Z veliko skrbjo gleda stari Ulrich svojo hčer, ki je iskala tolažbe pri njem mesto pri svojem možu. Dr. Kornelius stopi k njej in ji reče resno in odločno:

— Pomirite se gospa Wolfova. Lazota ne smete razburjati. Nesme vas slišati jokati. Nocoj ostanem s sestro Konsuelo tukaj.

Ko zdravnik izgovori to ime, ji rdečica šine v obraz. Kako zelo je razžalila to dekle in vendar je prišla zopet v njeno hišo. Ni je mogla pozdraviti in omahovaje in opiraje se na roko svojega očeta odide iz sobe.

— Vi ostanete tukaj, gospod doktor? — vpraša Marija tiho. — Kaj mislite? — vpraša Marija. — Zdravnik zmaže z rameni.

— Nobenega upanja nimam. Utripanje srca je preslabo. Vse mogoče sem poskušal. Pripravljani moramo biti na najhujše. Solze zalijejo Marijine oči. Njen pogled zleti k Wolfu, ki

stoji pri oknu. Pokaže nanj s prstom in reče:

— Ali mu ne bi povedali? — Ne morem, — odgovori, — še ne.

Lazo zopet odpre oči. Ko zagleda Marijo, se mu ustnice obrnejo na smeh.

— Ali res tukaj? Ona druga je sedaj proč! Lepo je od tebe — pravi.

— Tiho, moj dragec, ne smeš govoriti! Celo noč bom stala pri tebi, papa tudi in stric doktor tudi.

Lazo jo prime za roko in jo trdo drži. Zdravnik porine stol k Mariji, da sede in more udobnejše ostati pri otroku. Tedaj pa se Wolf obrne. Iz njegovih oči gleda globoka resnoba.

— Torč, doktor? — vpraša s hripavim glasom in željno pričakuje njegovega odgovora.

— Ko ste bili proč, se ga je lotil kašelj in postal je zelo slab. Zdaj je zopet miren, — se izogiblje zdravnik pravemu odgovoru. — Da ne boste v prevelikih skrbih, bom čul s sestro pri njem. Sestro Ano sem odslovil, ker je bilo Konsuela pri volji tukaj ostati.

Ko se je daniilo, je bilo vse končano. Vse zdravnikovo znanje ni moglo rešiti slabotne otrokove življenske moči.

Kakor brez uma je Wolf bolestin zaril svojo glavo v blazine.

Gabrijela se je onesvestila in zgrudila pred otrokovo posteljo na tla, toda Wolf se zato ni zmenil.

DRIVERS' LICENSE BUREAU

Izognite se navalu

HITRA POSTREŽBA

JOE SIMONCIC

7220 St. Clair Ave.

Odperto od 10. zj. do 7. zv.

Dr. Kornelius jo nese iz sobe in nato tiho odide. Zdaj je bil tu odveč

Bridko jokaje se Marija skloni nad ljubljenežnega moža in ga tolaži rekoč:

(Dalje prihodnjé)

Išče se ŽENSKÉ

ZA SNAZENJE V SOLAH

Dobra plača.

Pokličite CH 6991

PROSPECT WINDOW CLEANING CO.

1107 BOLIVAR RD.

Prazno

Lahko se takoj selite, 8 sob, hiša za eno družino, na E. 167 St., med Greenwood Ave. in Waterloo Rd. 5 sob spodaj, 3 zgornj. Cena \$6400.

Za podrobnosti se obrnite na

DANIEL STAKICH
15813 Waterloo Rd.
KEnmore 1934.

ALI SLABO SLIŠITE?

Pridite k nam in poskusite brezplačno novi Zenith Radiocnic pripomoček za sluh. Na tisoče oseb si ga je že nabavilo in zdaj ne morejo biti brez njega.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G. PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoludne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

THE MAY CO.'S BASEMENT

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

Ukrojene z gumbi spredaj

Gingham

Pisane obleke

3.70

Lahke za likanje—udobne za nošo! S pasom, ki se zaveže spredaj in dvema priročnima žepi. Modre, rdeče, rjave ali zelene barve; mere 12 do 44 za dekleta in žene.

Za strežnice, lepoticarke, hišne!

Utility

pastelne uniforme

3.99

Lepo prilagojen stil z gumbi spredaj, v solidnih pastelnih barvah—maize, aqua ali modra. Obleka za vsako nošo, mere 14 do 42 za dekleta in žene.

Lepo ukrojena obleka za

Coat-Dress

8.95

Fino ukrojena obleka, ki se spredaj zapne, katero boste nosili vso jesen. Sive barve z posebnim monogramom. Mere 10 do 18 za dekleta in žene.

Za delavce

Operatorica za likanje moških hlač

Mi imamo na razpolago službo za več žensk, ki so izurjene pri popravljanju moške obleke.

Polni čas in stalno delo

Tedenska plača

The Halle Bros. Co.

1228 Euclid Ave.

Ženska ali dekle

ne stara nad 40 let, dobi dobro službo kot natakarica v gostilni. Naslov se poizve v uradu tega lista.

DELAJTE V
MODERNEMU POSLOPJU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKÉ kot delavke hišnih del

Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop., dnevno
razven ob nedeljah
THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Graduirana bolničarka dobi delo

v uradu zdravnika s 1. oktobrom

Za podrobnosti pokličite

Dr. Carl W. Rotter

med 3 in 5 uro popoldne, razven ob sredah ali praznikih ali med 7:30 in 9:30 uro zvečer, razven v sredo, soboto ali praznik

KE 6850.

LIVARJI

IZBORNNA PRILIKA PRI
National Malleable
& Steel
Casting Co.

Nobenih težav vsled preosnove
Civilna produkcija v polnem
razmahu

Smo 77 let na uslugo transportnijskim industrijam

THE NATIONAL
MALLEABLE &
STEEL CASTING CO.

10590 Quincy Ave.

Vrnivši se

slovenski vojak želi kupiti delikatesno in grocerijsko trgovino, z ali brez C 2 licenco; v slovenski naselbini. Kdor ima napredaj, naj pusti svoj naslov v uradu tega lista.

KUPUJTE VOJNE BONDE

Mali oglasi

Five-Point Recreation
15107 ST. CLAIR AVE.
MU. 9525
Sedaj pod novim vodstvom imamo še več datumov rezervacije za moške in kegljaške skupine.

Preša za grozdje

srednje velikosti, se po zmerni ceni. Zglasite se na Arbor Rd.

Naprodaj

preša za grozdje, 116 X radio, kitara, mandolina, plošče, električni širina, in drugo pohištvo. Prodi odhoda izven mesta, se na 624 Eddy Rd.

Naprodaj

je gostilna v Collinwoodu, žini New York Central, ce. Zelo dober prostor za ce. Slovenca; cena \$18,000, šajta na 404 E. 156 St.

NORTHERN FURN

Fornize inštaliramo pravimo vsakovrstne z novimi ali rabljenimi 1172 E. 79 St. HE 4146

The Florence Dress

Popolna zaloga vsake obleke za ženske in vse mere 644 EAST 185th

REDNA MESEČNA

podružnice št. 5 se vrši vsako tretjo mesecu v sobi št. 4 St. Claira, na St. Clair. Asesment se pobira 25. v mesecu v SND

Tony Krampel, 1003 E. 66 Plaz

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popusti na
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HE 4146

NE ČAKAJTE

Sedaj je čas, da si

fin FUR CO.

ali

STERLING SU

iz volnenega blaga, direktno katere dobite pri meni v vsaki ceni v Clevelandu. SUKNE IZ BLAGA, katere od \$35.00 do \$75.00 so pri meni \$29.00 do \$75.00

in če kupite FUR CO. meni, si boste prihranili \$25.00 do \$150.00

odvisno je kakšne cene Fur Co. berete.

Samo me pokličite, da vam kdaj da pridem po vas in tovarno, kjer si boste lahko ogledali. Vam se priporočam.

Benno B. Le

1034 Addison Rd.

Prihranite

PLAČILNI

Kupite ekstra "Vig" bonde in zmanjšajte

Denite del vašega proračuna na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo

na hranilno vlogo